

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34490
Nom	Obstetrícia i ginecologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau de Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau de Medicina	16 - Formación clínica humana V	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
RAGA BAIXAULI, FRANCISCO	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia

RESUM

Els objectius generals són formar professionals en l'àmbit de l'obstetrícia i ginecologia amb coneixements teòrics i pràctics, actituds i destreses que capaciten l'estudiant per a desenvolupar una medicina integral, curativa, preventiva i de promoció de la salut en l'àrea de l'obstetrícia i ginecologia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1204 - Grau de Medicina

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb collectius professionals daltres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Conèixer les característiques de lemaràs i del part normal i patològic. Puerperi. Saber els criteris per lexploració i el seguiment de lemaràs.
- Comprendre les característiques de les malalties de transmissió sexual.

- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies ginecològiques.
- Conèixer les característiques de la contracepció i la fertilització.
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Objectius específics:

Conèixer el concepte de normalitat i anormalitat en obstetrícia i ginecologia.
Conèixer el curs d'un embaràs i part normals.
Conèixer la importància i la prevalença de cada patologia.
Conèixer el quadre clínic, l'exploració clínic i els mètodes diagnòstics complementaris per a saber fer un diagnòstic diferencial.
Conèixer el pronòstic i la informació que s'ha de transmetre a la pacient i a la seua família.
Conèixer el tractament general dels principals problemes en obstetrícia i ginecologia.
Identificar les situacions en què calga remetre la pacient a un centre especialitzat.
Conèixer les pautes de prevenció, si n'hi ha, per establir-les en la comunitat.
Conèixer les indicacions quirúrgiques electives i urgents en obstetrícia i ginecologia.
Conèixer els fonaments de les tècniques quirúrgiques més freqüents en obstetrícia i ginecologia.
Adquirir les habilitats clíniques necessàries per a aquesta disciplina.
Saber buscar bibliografia i documentació en aquesta àrea.

Destreses a adquirir

Aprendre a comportar-se en consulta.
Adquirir habilitats de comunicació amb les pacients.
Aprendre la sistemàtica exploratòria de les visites gestacionals.
Aprendre la sistemàtica exploratòria d'una revisió ginecològica i mamària.
Adquirir l'hàbit necessari per a plantejar el diagnòstic i el diagnòstic diferencial en obstetrícia i ginecologia.
Conèixer el valor de les diferents proves diagnòstiques en obstetrícia i ginecologia.
Conèixer el maneig i el tractament bàsic dels problemes obstètrics i ginecològics.
Identificar la patologia que ha de ser remesa a un centre especialitzat.

L'estudiant ha de saber fer amb competència (rutinàriament i sense supervisió)

La història clínica obstètrica i ginecològica.

Una exploració ginecològica bàsica que incloga col·locació d'espècul vaginal, presa de mostra per a citologia i tacte bimanual.

Un tacte obstètric, aproximant si es tracta d'una cèrvix tancada o dilatada.

Emetre un judici diagnòstic de sospita sobre la base de l'anamnesi realitzada sobre una patologia obstetricoginecològica freqüent.

Enunciar la sèrie d'exploracions complementàries pertinents per confirmar/denegar el diagnòstic de sospita, així com conèixer el valor semiològic de les exploracions complementàries demanades.

Haver vist practicar per un expert

Ecografies obstètriques en els tres trimestres de l'embaràs.

Ecografies ginecològiques

Part vaginal (espontani i instrumentat)

Cesària

Colposcòpia.

Endoscòpies ginecològiques (histeroscòpia, laparoscòpia)

Cirurgia obstetricoginecològica menor (biòpsia coriònica, amniocentesi, cordocentesi, cerclatge, raspament, conització)

Cirurgia ginecològica major (miomectomia, histerectomia, annexectomia, etc.)

Habilitats per a completar el seu aprenentatge:

Capacitat per a treballar en grup i plantejar problemes de forma col·lectiva entre diferents professionals.

Capacitat per a planificar i guiar el seu propi aprenentatge.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Lembaràs normal

- Breu record sobre implantació i placentació
- Canvis materns durant lemparàs
- Consell preconcepcional
- Diagnòstic de lemparàs
- Conducció clínic de lemparàs

2. Diagnòstic prenatal. Anomalies fetals

- Prevalença i classificació de les anomalies fetals
- Causes genètiques i ambientals (agents físics, químics i biològics)
- Sistemàtica del cribratge prenatal
- Tècniques de diagnòstic prenatal
- Opcions terapèutiques

3. Patologia intrínseca de la gestació precoç

- Hiperèmesi gravídica. Avortament
- Embaràs ectòpic
- Malaltia trofoblàstica gestacional

4. Patologia intrínseca de la gestació avançada (I)

- Part preterme
- Trencament prematur de membranes
- Procidència i prolapse de cordó
- Alteracions del líquid amniòtic (oligoamni i polihidramni)
- Corioamnionitis
- Embaràs postterme

5. Patologia intrínseca de la gestació avançada (II)

1. Embaràs múltiple

- Epidemiologia
- Classificació
- Riscos i complicacions
- Control gestacional i assistència al part

2. Hemorràgies de la segona meitat

- Placenta prèvia
- Despreniment prematur placentari
- Altres (vasos previs, etc.)

6. Patologia intrínseca de la gestació avançada (III)

- Breu record sobre la fisiologia fetal i placentària
- Creixement intrauterí restringit
- Pèrdua del benestar fetal
- Mètodes de control fetal avantpart i intrapart

7. Patologia intrínseca de la gestació avançada (IV) i altres trastorns materns

Trastorns hipertensius de l'embaràs:

- Classificació
- Epidemiologia
- Etiopatogènia
- Clínica
- Complicacions
- Diagnòstic
- Prevenció
- Tractament

Diabetis i embaràs

- Diabetis mellitus
- Diabetis gestacional

8. Trastorns mèdics durant l'embaràs

- Patologia neurològica: epilèpsia
- Patologia respiratòria: asma bronquial
- Patologia digestiva (colèstasi, altres)
- Patologia endocrina (malaltia tiroïdal)
- Patologia renal
- Patologia hematològica: anèmies
- Patologia cardiocirculatòria (cardiopaties, tromboembolisme venós)
- Lupus eritematós sistèmic i síndrome antifosfolípida

9. El part, enllumenament i puerperi normal

- Fases i mecanisme del part
- Conducció clínica del part
- Inducció del part
- Analgèsia i anestèsia obstètrica
- Puerperi
- Lactància

10. Part patològic

- Distòcies dinàmiques
- Distòcies mecàniques
- Distòcies fetals

11. Deslliurament i puerperi patològics

- Hemorràgia postpart
- Trencament uterí
- Embòlia de líquid amniòtic
- Infecció puerperal
- Depressió i psicosis puerperals

12. Fisiologia i trastorns del cicle menstrual

- Fisiologia del cicle menstrual
- Fisiologia de la pubertat i menopausa
- Hemorràgia uterina disfuncional
- Dismenorrea
- Síndrome premenstrual

13. Trastorns del desenvolupament reproductiu. Amenorrees

Amenorrees:

- Classificació etiològica
- Diagnòstic diferencial
- Modalitats terapèutiques

Genitals ambigus i estats intersexuals

14. Trastorns de lovulació. Hirsutisme

- Síndrome ovaris poliquístics
- Altres trastorns de lovulació
- Hirsutisme

15. Pubertat, climateri i menopausa

- Pubertat precoç
- Menopausa
- Teràpia hormonal substitutiva

16. Anticoncepció

Tipus de mètodes anticonceptius:

- Mètodes naturals
- Mètodes de barrera
- Anticonceptius hormonal
- Dispositiu intrauterí
- Mètodes quirúrgics
- Eficàcia dels mètodes anticonceptius

17. Esterilitat. Avortament de repetició.

Esterilitat:

- Concepte i epidemiologia
- Causes
- Avaluació de la parella infèril
- Tècniques de reproducció assistida

Avortament habitual:

- Concepte i epidemiologia
- Causes
- Avaluació de la parella amb avortament habitual
- Modalitats terapèutiques

18. Infeccions del tracte genital

Vulvovaginitis:

- Candidosi
- Vaginitis bacteriana
- Tricomoniasi
- Altres

Malaltia inflamatòria pelviana

19. Patologia orgànica del tracte genital inferior: vulva, vagina i cèrvix

- Patologia vulvar benigna
- Neoplàsia vulvar intraepitelial (VIN)
- Càncer de vulva i de vagina
- Patologia benigna de la cèrvix
- Patologia premaligna: neoplàsia cervical intraepitelial (CIN)
- Càncer de cèrvix

20. Patologia de lúter

- Miomes
- Adenomiosi
- Endometritis
- Pòlips endometrials
- Malformacions de Müller
- Càncer d'endometri

21. Distòpies genitals i incontinència urinària

Distòpia genital:

- Tipus
- Etiopatogènia
- Clínica
- Diagnòstic
- Tractament

Incontinència urinària:

- Classificació etiològica
- Mètodes diagnòstics
- Modalitats terapèutiques

22. Patologia de l'ovari

Tumors ovàrics benignes:

- Tipus
- Clínica
- Diagnòstic
- Tractament

Càncer d'ovari:

- Mecanisme d'extensió
- Clínica
- Diagnòstic
- Estadificació
- Tractament

23. Patologia mamària

- Patologia mamària benigna
- Patologia mamària maligna

24. PRÀCTIQUES DE CASOS CLÍNICS

24.- Malaltia hemolítica perinatal

Diagnòstic

Prevenció i tractament

25. PRÀCTIQUES DE SEMINARI

25.- Diagnòstic diferencial de les hemorràgies obstètriques i ginecològiques

Diagnòstic diferencial hemorràgies obstètriques primer trimestre

Diagnòstic diferencial hemorràgies obstètriques segon i tercer trimestres

Diagnòstic diferencial hemorràgies ginecològiques

26.- Diagnòstic diferencial de les àlgies pelvianes. Endometriosi

Diagnòstic diferencial àlgies pelvianes agudes

Diagnòstic diferencial àlgies pelvianes cròniques

Endometriosi

27.- Teratogènia. Infecció fetal. Patologia materna i embaràs

Casos clínics de teratogènia i embaràs:

- Agents físics
- Agents químics
- Agents biològics

Casos clínics de patologia mèdica i embaràs

28.- Anatomia quirúrgica i cirurgia ginecològica. Imatges en ginecologia

Anatomia quirúrgica

Cirurgia ginecològica

Imatges en ginecologia

29.- Imatges en obstetrícia. Part normal i tocúrgia.

Imatges maternes

Imatges fetals

Vídeos del mecanisme del part

Vídeos d'assistència al part

Tocúrgia

30.- Proves complementàries i procediments en obstetrícia, ginecologia i reproducció

Analítiques en obstetrícia

Analítiques en ginecologia

31.- Paper del metge general en ginecologia*:

Prevenció del càncer de coll uterí

Anticoncepció

Hemorràgia disfuncional

Menopausa

32.- Paper del metge general en obstetrícia*:

Consulta preconcepcional
Control de embaràs
Conducció mèdica del part
Control del puerperi

(*) Seminaris que han de preparar els alumnes.

26. Pràctiques daula dhabilitats clíniques

33. Exploració obstètrica i assistència al part amb maniquins.

Anamnesi obstètrica i ginecològica
Tactes obstètrics amb maniquins
Assistència al part amb maniquin

34. Exploració ginecològica i mamària amb maniquins.

Col·locació despècul i presa de citologia
Tacte bimanual ginecològic
Exploració mamària

27. Pràctiques clíniques

35. Assistència a una guàrdia obstetrícia i ginecologia

Urgències obstètriques
Urgències ginecològiques.
Sales de part
Quiròfan durgències.

*Es fan en horari de cap de setmana:

- Divendres: des de les 15h fins a les 10h.
- Dissabtes i diumenges: des de les 10h fins a les 8h.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	26,00	100
Seminaris	22,00	100
Pràctiques clíniques	23,01	100
Pràctiques en laboratori	4,00	100
TOTAL	75,01	

METODOLOGIA DOCENT

S'utilitzen les eines docents següents:

- Assistència a classes teòriques
- Consulta del material docent depositat a l'Aula Virtual
- Participació en seminaris clínics interactius
- Pràctiques d'exploracions sobre maniquins
- Tutories electròniques
- Assistència a guàrdies d'obstetrícia i ginecologia
- Consulta del material bibliogràfic recomanat

– Classes teòriques:

- La majoria de les classes teòriques no s'imparteixen en el format tradicional de lliçons magistrals. En el seu lloc, el professor puja a l'Aula Virtual el tema teòric abans de la classe perquè l'alumne pugui llegir-lo i aprofitar millor la classe.
- Amb la guia pel professor, en la classe els alumnes han de resoldre un o més casos clínics que il·lustren els aspectes més importants del tema.
- Els casos clínics interactius impartits a classe NO es pugen a l'Aula Virtual. Per això, no se'n poden beneficiar els alumnes que acudisquen a classe.

– Pràctiques d'aula - Seminaris:

- En grups reduïts, el professor planteja problemes de diagnòstics diferencials, interpretació d'analítiques, imatges i vídeos i resolució de casos clínics. Així, s'incentiva la participació interactiva dels alumnes per resoldre les activitats proposades.
- En els seminaris 31 i 32, es distribueixen els alumnes en petits grups i se'ls assigna casos clínics oberts perquè els desenvolupen en grup. El dia del seminari els alumnes han de lliurar una memòria escrita del cas desenvolupat i realitzar-nela presentació oral. També han de respondre a les preguntes que el professor els formule. En aquestes activitats es pretén potenciar el treball en grup i l'aprenentatge cooperatiu.

– Pràctiques a l'aula d'habilitats clíniques:

- En grups reduïts i guiats pel professor, els alumnes practiquen sobre maniquins i adquireixen destresa en la sistemàtica exploratòria bàsica en obstetrícia i ginecologia (especuloscòpia, presa de citologia, tacte ginecològic i tacte obstètric) i assistència al part. Així mateix practiquen la realització d'anamnesi en obstetrícia i ginecologia.

– Pràctiques clíniques:

Els alumnes han de realitzar una guàrdia d'obstetrícia i ginecologia. Per fer-ho, es distribueixen en grups de 2 alumnes entre els 4 hospitals universitaris de València. Els alumnes poden observar com s'aborden les situacions d'urgència en la nostra especialitat i presenciar parts, cesàries i activitats quirúrgiques que es desenvolupen al quiròfan d'urgències. L'alumne ha de confeccionar i lliurar una memòria de les activitats realitzades durant la guàrdia.

– Tutories:

Els alumnes es poden dirigir als professors, preferentment a través del correu electrònic, per resoldre els dubtes que els hagen pogut sorgir en les diverses activitats formatives.

AVALUACIÓ

Requisits per a aprovar l'assignatura:

- Haver assistit als seminaris clínics i tallers d'habilitats clíniques*
- Haver participat activament en l'elaboració i la presentació dels continguts exigits en els seminaris 31 i 32*
- Haver realitzat la guàrdia d'obstetrícia i ginecologia i lliurat la memòria d'activitats realitzades durant la guàrdia.*
- Aprovar l'examen final de l'assignatura.

*Els repetidors poden optar per repetir els seminaris, els tallers i la guàrdia, sempre que ho comuniquen a la Secretaria de la nostra unitat docent durant la primera setmana del curs. Si opten per aquesta opció, seran tractats com si foren alumnes nous i poden optar a les mateixes gratificacions (però també se sotmeten a les mateixes penalitzacions per no assistència). En cas de no voler repetir aquestes activitats pràctiques (i sempre que les hagen realitzades en el curs anterior), se'ls eximeix de l'obligació d'assistir, però en aquest cas tampoc no poden optar a les gratificacions que atorguem als alumnes que sí que assisteixen a aquestes activitats i realitzen amb qualitat suficient els treballs que els encomanem.

Examen final de l'assignatura:

- Es fa mitjançant prova escrita tipus test amb una sola resposta vàlida de 5 possibles.
- El contingut de la prova és el mateix per a tots els grups d'una mateixa assignatura.
- Cada 3 respostes errades resta 1 pregunta correctament contestada.
- S'aprova amb un 5 sobre 10.
- El 50% de les preguntes versen sobre els continguts del programa teòric i l'altre 50% sobre els continguts de les diverses activitats pràctiques realitzades (cas clínic, seminaris clínics, tallers d'habilitats clíniques i pràctiques clíniques).

Qualificació final:

- La nota base s'obté del resultat de l'examen final.
- Els alumnes poden ser gratificats amb un màxim de 4 preguntes extra correctament contestades de l'examen final, sobre la base de la seua participació en els seminaris 31 i 32, els continguts dels quals han d'elaborar ells mateixos*.
- Es resta 1 pregunta correctament contestada en l'examen final per cadascuna de les absències injustificades a les activitats pràctiques programades (seminaris i tallers)*.
- La memòria de les activitats realitzades durant la guàrdia, a més de ser un requisit per aprovar la assignatura, pot ser tinguda en compte en l'assignació de les matrícules d'honor. La unitat docent d'Obstetrícia i Ginecologia també pot decidir si gratifica aquelles memòries excepcionalment ben elaborades amb una altra pregunta extra correctament contestada de l'examen final*.

*Els alumnes repetidors que opten per no repetir les activitats pràctiques (sempre que les hagen cursat el curs previ), tampoc no poden optar a les gratificacions ni sotmetre's a les penalitzacions sobre la base de la participació en aquestes activitats formatives.

L'assistència a les sessions pràctiques és obligatòria. La no assistència injustificada a més d'un 20% de les mateixes, suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues practiques.

Es recorda als alumnes la importància de fer les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Ginecología y Obstetricia para el Grado de Medicina. Editorial Médica Panamericana, 2014. ISBN 978-84-9835-760-8.
- Recursos-e Salut: ClinicalKey Student. Elsevier (Scopus, ScienceDirect).
uv-es.libguides.com/RecursosSalut/BibliotecaSalut

Complementàries

- Casos clínicos de Obstetricia y Ginecología. Editorial Médica Panamericana, 2012. ISBN 978-84-9835-396-9.
- Obstetricia y Ginecología. Editorial Marbán, 2010. ISBN 978-84-7101-674-4.
- Williams Obstetricia. Editorial McGraw-Hill, 2010. ISBN 978-60-7150-463-0.
- Tratado de ginecología, obstetricia y medicina de la reproducción de la Sociedad Española de Obstetricia y Ginecología. Editorial MédicaPanamericana. 2013. ISBN 84-7903-756-3.